ξεως αυτής, το Πρωτοδικείο, που δεν είναι σε θέση να ελέγξει αν τηρήθηκε η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων κατά τη διόρθωση της γραπτής δοκιμασίας ούτε αν η εν λόγω πλημμέλεια ήταν ικανή να νοθεύσει το τελικό αποτέλεσμα του διαγωνισμού, πρέπει να ακυρώσει τόσο την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής σχετικά με τη διόρθωση της γραπτής δοκιμασίας του διαγωνισμού COM/A/482 όσο και τις πράξεις της μετέπειτα διαδικασίας.

2. Οι υποψήφιοι που απέτυχαν στη γραπτή δοκιμασία διαγωνισμού έχουν έννομο συμφέρον να ισχυριστούν ότι οι όροι διεξαγωγής της τροποποιήθηκαν ουσιωδώς με την εντολή της εξεταστικής επιτροπής προς τους διορθωτές, μετά τη διεξαγωγή της δοκιμασίας, να αυξήσουν τον ανώτατο αριθμό λέξεων που είχε επιβληθεί για τη σύνταξη γραπτού προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι μόνο συγκρίσιμα γραπτά θα αποτελούσαν αντικείμενο διορθώσεως.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 12ης Ιουλίου 1990 *

Στην υπόθεση T-35/89,

Alessandro Albani, Alberto Caferri, Claudio Caruso και **Bruno Buffaria,** κάτοικοι Βρυξελλών, εκπροσωπούμενοι από τον Gérard Collin, δικηγόρο Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την εταιρία ελεγκτών Myson SARL, 6-8, rue Origer,

προσφεύγοντες,

υποστηριζόμενοι από

το Syndicat des fonctionnaires internationaux et européens, εκπροσωπούμενο από τους Michel Deruyver και Françoise Decoster, δικηγόρους Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την εταιρία ελεγκτών Myson SARL, 6-8, rue Origer,

παρεμβαίνον,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

και

την Union syndicale, εκπροσωπούμενη από τον Jean-Noël Louis, δικηγόρο Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την εταιρία ελεγκτών Myson SARL, 6-8, rue Origer,

παρεμβαίνουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Sergio Fabro, νομικό σύμβουλο, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Γεώργιο Κρεμλή, μέλος της νομικής της υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση των αποφάσεων της εξεταστικής επιτροπής του γενικού διαγωνισμού COM/A/482,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Saggio, πρόεδρο τμήματος, Χ. Γεραρή και B. Vesterdorf, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, υπάλληλος διοικήσεως

αφού έλαβε υπόψη την έγγραφη διαδικασία και ύστερα από την προφορική διαδικασία της 3ης Μαΐου, 6ης Ιουνίου και 20ής Ιουνίου 1990,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το ιστορικό της διαφοράς

1 Με την προκήρυξη του διαγωνισμού COM/A/482, που δημοσιεύθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 1987 (ΕΕ C 34, σ. 15), η Επιτροπή κίνησε διαδικασία γενικού διαγωνισμού βάσει τίτλων και κατόπιν εξετάσεων για την κατάρτιση πίνακα προσλήψεων διοικητικών υπαλλήλων στους βαθμούς 7 και 6 της κατηγορίας Α στους τομείς της γεωργίας, της αλιείας και της συνεργασίας με τις αναπτυσσόμενες χώρες.

2 Κατά την προκήρυξη του διαγωνισμού οι εξετάσεις περιελάμβαναν δύο φάσεις: τη γραπτή και την προφορική.

3 Η γραπτή φάση περιελάμβανε επίσης δύο φάσεις: την πρώτη γραπτή δοκιμασία, που συνίστατο σε σειρά ερωτήσεων με περισσότερες δυνατότητες επιλογής της σωστής απαντήσεως και είχε ως στόχο την αξιολόγηση των γενικών γνώσεων των υποψηφίων στους τομείς του διαγωνισμού· τη δεύτερη γραπτή δοκιμασία, πρακτικής φύσεως, που παρείχε τη δυνατότητα αξιολογήσεως των ικανοτήτων λογικής αναλύσεως των υποψηφίων και της πείρας τους στο χειρισμό ενός φακέλου. Η συμμετοχή στη δεύτερη δοκιμασία ήταν δυνατή μόνο κατόπιν επιτυχίας στην πρώτη.

4 Στις προφορικές εξετάσεις θα γίνονταν δεκτοί οι υποψήφιοι που είχαν συγκεντρώσει τουλάχιστον 60 βαθμούς επί συνόλου 100 στις δύο δοκιμασίες της γραπτής φάσεως και είχαν πάρει τη βάση σε κάθε μια από τις δοκιμασίες αυτές.

5 Οι τέσσερις προσφεύγοντες περιλαμβάνονταν στους 877 υποψηφίους που έγιναν δεκτοί στις γραπτές εξετάσεις. Η πρώτη γραπτή δοκιμασία πραγματοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 1987 σε δεκαεννέα διαφορετικά κέντρα, στην Ευρώπη, τη Νότιο Αμερική και την Αυστραλία. Οι προσφεύγοντες έλαβαν το ελάχιστο των βαθμών που απαιτούνταν για την επιτυχία στην πρώτη αποκλειστική δοκιμασία και παρουσιάστηκαν στη δεύτερη γραπτή δοκιμασία.

6 Στη δεύτερη αυτή γραπτή δοκιμασία, η διάρκεια της οποίας είχε οριστεί σε τρεις ώρες και τριάντα λεπτά, η επιτροπή ζήτησε από τους υποψηφίους να συντάξουν σημείωμα εκτάσεως μέχρι 800 λέξεων για το σύνολο της αναπτύξεως. Το σημείωμα, απευθυνό-

μενο στον πρόεδρο της Επιτροπής, έπρεπε να περιλαμβάνει περίληψη της ειδικής εκθέσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με το σύστημα καταβολής των γεωργικών επιστροφών κατά τις εξαγωγές και τις προσωπικές απόψεις των υποψηφίων επί του αναπτυσσομένου προβλήματος.

7 Από τις 800 λέξεις της αναπτύξεως, οι 300 έπρεπε να αφορούν τις προσωπικές απόψεις των υποψηφίων. Οι υποψήφιοι έπρεπε να μετρήσουν οι ίδιοι τον αριθμό των χρησιμοποιουμένων λέξεων και να εγγράψουν τους σχετικούς αριθμούς στους προς τούτο προβλεφθέντες πίνακες. Η μη τήρηση των ανωτέρω όρων, καθώς και το δυσανάγνωστο των χειρογράφων, θα είχαν ως συνέπεια τη μη διόρθωση των σημειωμάτων που δεν ανταποκρίνονταν στις οδηγίες.

8 Μετά την πραγματοποίηση της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας και πριν από τη διόρθωσή της, η εξεταστική επιτροπή έδωσε εντολές στους διορθωτές να μη διορθώσουν τα προδήλως υπερβολικά μακρά χειρόγραφα, δηλαδή τα υπερβαίνοντα τις 1200 λέξεις.

9 Οι προσφεύγοντες απέτυχαν στη δεύτερη γραπτή δοκιμασία και δεν έλαβαν στις δύο δοκιμασίες το απαιτούμενο ελάχιστο του 60 % των βαθμών. Κατά συνέπεια, αποκλείστηκαν από την προφορική δοκιμασία, όπως τους πληροφόρησε ο προϊστάμενος του τμήματος « προσλήψεων » με έγγραφο της 21ης Μαρτίου 1988.

10 Μόνον 172 υποψήφιοι έγιναν δεκτοί στην προφορική δοκιμασία, από τους οποίους 167 παρουσιάστηκαν για να συμμετάσχουν σ' αυτή.

11 Τέλος, στις 26 Μαΐου 1988 καταρτίστηκε πίνακας επιτυχόντων που περιελάμβανε 67 ονόματα.

Η διαδικασία

12 Υπό τις συνθήκες αυτές, με δικόγραφο που κατέθεσαν στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 25 Μαΐου 1988, οι προσφεύγοντες άσκησαν προσφυγή κατά των αποφάσεων της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού COM/A/482.

13 Την ίδια ημερομηνία με αυτή της ασκήσεως της προσφυγής οι προσφεύγοντες κατέθεσαν, με χωριστό δικόγραφο, αίτηση κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, δυνάμει του άρθρου 83, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ζητώντας να ανασταλεί η διαδικασία του διαγωνισμού και, ιδίως, η κατάρτιση και η δημοσίευση του πίνακα επιτυχόντων του διαγωνισμού αυτού.

14 Δυνάμει του άρθρου 93 του κανονισμού διαδικασίας

— το Syndicat des fonctionnaires internationaux et européens (SFIE),

— η Union syndicale, οι Giovanni di Muro και Arlette Grynberg,

— η κεντρική επιτροπή προσωπικού,

άσκησαν στις 12 Ιουνίου 1988 παρεμβάσεις υπέρ των προσφευγόντων.

Οι εν λόγω παρεμβάσεις ασκήθηκαν τόσο για τους σκοπούς της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων όσο και για τους σκοπούς της κύριας δίκης.

15 Με Διάταξη της 13ης Ιουνίου 1988, ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος του Δικαστηρίου επέτρεψε στην Union syndicale και στο Syndicat des fonctionnaires internationaux et européens να παρέμβουν στη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων και απέρριψε την αίτηση των Giovanni di Muro και Arlette Grynberg.

16 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση στο πλαίσιο της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων η Επιτροπή ανέφερε ότι μόνο 5 από τους 172 υποψηφίους που είχαν επιτύχει στη γραπτή δοκιμασία είχαν υπερβεί το όριο των 800 λέξεων και κανείς από τους 5 αυτούς υποψηφίους δεν περιλαμβανόταν στον πίνακα επιτυχόντων. Κατά την ίδια συνεδρίαση η κεντρική επιτροπή προσωπικού δήλωσε ότι παραιτείται από την παρέμβασή της.

17 Με Διάταξη της 21ης Ιουνίου 1988, ο πρόεδρος του δευτέρου τμήματος του Δικαστηρίου απέρριψε την αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων. Το Δικαστήριο, μολονότι υπογράμμισε την επίψογη στάση της Επιτροπής, που αποκάλυψε αυτές τις ανωνύμου

χαρακτήρα πληροφορίες για πρώτη φορά κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, έκρινε ότι, στο στάδιο αυτό της διαδικασίας, έπρεπε να στηρίξει την απόφασή του στις πληροφορίες αυτές και ότι, σύμφωνα με τις πληροφορίες αυτές, η προβαλλόμενη πλημμέλεια δεν ήταν ικανή να νοθεύσει το τελικό αποτέλεσμα του διαγωνισμού.

18 Με Διάταξη της 13ης Δεκεμβρίου 1988, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) επέτρεψε στην Union syndicale και στο Syndicat des fonctionnaires internationaux et européens να παρέμβουν στην κύρια δίκη υπέρ των προσφευγόντων.

19 Με Διατάξεις της 13ης Δεκεμβρίου 1988, το Δικαστήριο σημείωσε την παραίτηση των Giovanni di Muro και Arlette Grynberg, καθώς και της κεντρικής επιτροπής προσωπικού, από τις παρεμβάσεις τους, αντίστοιχα.

20 Με Διάταξη της 15ης Νοεμβρίου 1989, το Δικαστήριο παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του Πρωτοδικείου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 14 της αποφάσεως του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1988 περί ιδρύσεως Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

21 Με Διάταξη της 13ης Φεβρουαρίου 1990, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) ζήτησε από την Επιτροπή να προσκομίσει τα εξής έγγραφα:

α) τον πίνακα επιτυχόντων του διαγωνισμού COM/A/482·

β) την προσωρινή και την τελική έκθεση της εξεταστικής επιτροπής σχετικά με τη δεύτερη γραπτή δοκιμασία και την προφορική δοκιμασία, αντίστοιχα, του εν λόγω διαγωνισμού·

γ) στοιχεία των φακέλων των 67 επιτυχόντων σχετικά με τη δεύτερη γραπτή δοκιμασία ή κάθε άλλο χρήσιμο στοιχείο με το οποίο θα μπορούσε να αποδειχθεί ο αριθμός των λέξεων που χρησιμοποίησαν αυτοί οι επιτυχόντες στην ανάπτυξή τους στο πλαίσιο της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας.

22 Με Διάταξη της 14ης Μαρτίου 1990, το Πρωτοδικείο παρέτεινε την προθεσμία που είχε χορηγηθεί για την προσκόμιση των εγγράφων αυτών.

23 Κατόπιν της Διατάξεως του Πρωτοδικείου, το καθού όργανο προσκόμισε, στις 22 Μαρτίου 1990, μέρος των ζητηθέντων εγγράφων, δηλαδή τα αναφερόμενα υπό α) και β). Ως προς το έγγραφο υπό γ), η Επιτροπή δεν προσκόμισε κανένα έγγραφο, αναφέροντας ότι « δεν είναι σε θέση να ανταποκριθεί ως προς το σημείο αυτό ».

24 Το Πρωτοδικείο, κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Ζήτησε από την Επιτροπή να προβεί σε ορισμένες διευκρινίσεις που έκρινε αναγκαίες για τους σκοπούς της δίκης. Ειδικότερα, κάλεσε την Επιτροπή να προβεί, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, στις εξής διευκρινίσεις:

α) να αναφέρει αν ο πίνακας επιτυχόντων εξακολουθεί να ισχύει και, σε περίπτωση που έληξε η ισχύς του, αν έγιναν προσλήψεις βάσει αυτού του πίνακα·

β) να αποδείξει ότι πέντε μόνον πρόσωπα υπερέβησαν το όριο των 800 λέξεων (από τα οποία ένα με 810, δύο με 820 έως 830 και τα δύο άλλα με 840 έως 850 λέξεις)·

γ) να αποδείξει ότι οι πέντε προαναφερθέντες υποψήφιοι δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα επιτυχόντων.

25 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 3ης Μαΐου 1990 ο εκπρόσωπος της Επιτροπής δήλωσε ότι η ισχύς του πίνακα επιτυχόντων παρατάθηκε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1990 και ότι έγιναν προσλήψεις βάσει του πίνακα αυτού. Οι πληροφορίες αυτές συμπληρώθηκαν με έγγραφο που κατέθεσε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, στο οποίο περιέχονται τα ονόματα των υποψηφίων που είχαν προσληφθεί μέχρι την ημερομηνία εκείνη. Εξάλλου, ο εκπρόσωπος της Επιτροπής διευκρίνισε ότι του ήταν φυσικώς αδύνατο να προσκομίσει τα γραπτά που αναφέρονται υπό γ) στην προαναφερθείσα Διάταξη, καθώς και υπό β) και γ) στο ερωτηματολόγιο που απηύθυνε το Πρωτοδικείο προς την Επιτροπή, διότι τα γραπτά του διαγωνισμού καταστράφηκαν, παρά τις αντίθετες εντολές του Kalbe, προϊσταμένου του τμήματος « προσλήψεων », κατά τη μετάθεσή του. Ενόψει του γεγονότος αυτού η Επιτροπή ζήτησε να καταθέσει ο Kalbe ως μάρτυς ενώπιον του Πρωτοδικείου, για να απαντήσει στα προαναφερθέντα ερωτήματα.

26 Με Διάταξη της 15ης Μαΐου 1990, το Πρωτοδικείο, επιφυλασσόμενο ως προς την απόφασή του επί του αιτήματος να εξετάστεί ο Kalbe, έκρινε σκόπιμο να εξετάσει ως μάρτυρες τους Benda και Μπουράτση, μέλη της εξεταστικής επιτροπής. Οι μάρτυρες

κλήθηκαν να καταθέσουν επί των πραγματικών περιστατικών σχετικά με τη διόρθωσή των γραπτών του εν λόγω διαγωνισμού και να περιγράψουν, σύμφωνα με την εμπειρία τους, την πρακτική της διοικήσεως όσον αφορά τη διατήρηση των γραπτών μετά την πραγματοποίηση του διαγωνισμού. Το Πρωτοδικείο δεν μπόρεσε να εξετάσει ως μάρτυρα τον Ries, ως πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής, διότι, βάσει των πληροφοριών που περιήλθαν στη γραμματεία, αυτός είχε συνταξιοδοτηθεί εν τω μεταξύ και βρισκόταν σε μακρινό ταξίδι για ακαθόριστο διάστημα.

27 Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 6ης Ιουνίου 1990 το Πρωτοδικείο εξέτασε τον Benda και, αιτήσει της Επιτροπής, τον Heine, αντιπρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής.

28 Ο Benda δήλωσε, μεταξύ άλλων, ότι δεν είναι σε θέση να αναφέρει ούτε τον ακριβή αριθμό των υποψηφίων που υπερέβησαν το όριο των 800 λέξεων ούτε τον αριθμό των λέξεων που χρησιμοποιήθηκαν. Εν πάση περιπτώσει, οι υποψήφιοι αυτοί δεν πρέπει να ήταν περισσότεροι από 10 και ο αριθμός των λέξεων άνω του ορίου δεν πρέπει να υπερέβαινε τις 200. Εξάλλου, δεν μπορεί να βεβαιώσει αν κάποιος από τους υποψηφίους αυτούς περιλαμβανόταν στον πίνακα επιτυχόντων. Οι εντολές προς τους διορθωτές, που επέτρεπαν τη διόρθωση των γραπτών που δεν υπερέβαιναν τις 1200 λέξεις, είχαν ως σκοπό να διευκολύνουν το έργο τους, παρέχοντάς τους κάποια ευελιξία. Τέλος, ο μάρτυρας δήλωσε ότι αγνοούσε την πρακτική της διοικήσεως ως προς τη διατήρηση των γραπτών ενός διαγωνισμού.

29 Ο δεύτερος μάρτυρας, ο Heine, δήλωσε, μεταξύ άλλων, ότι αγνοεί αν υπήρξαν υποψήφιοι που έγιναν δεκτοί στην προφορική δοκιμασία και είχαν υπερβεί το όριο των 800 λέξεων. Αφότου αποφασίστηκε να επιτραπεί η υπέρβαση των 800 λέξεων, το εν λόγω ζήτημα δεν εξετάστηκε πλέον. Η εξεταστική επιτροπή περιορίστηκε να λάβει γνώση ότι οι διορθωτές δεν είχαν διαπιστώσει σημαντική υπέρβαση των 800 λέξεων. Επίσης δεν θυμάται αν, μεταξύ των 67 επιτυχόντων, περιλαμβανόταν υποψήφιος που είχε υπερβεί το όριο των 800 λέξεων. Δεν γνωρίζει, εξάλλου, την πρακτική σχετικά με τη διατήρηση των γραπτών μετά την πραγματοποίηση ενός διαγωνισμού. Όσον αφορά τον εν λόγω διαγωνισμό, η διατήρηση των γραπτών είχε ανατεθεί σε δύο γραμματείς της Γενικής Διευθύνσεως (DG) IX. Κατά τη γνώμη του, οι γραμματείς αυτές δεν μπορούσαν να τα καταστρέψουν από μόνες τους.

30 Με Διάταξη της 6ης Ιουνίου 1990, το Πρωτοδικείο έκρινε σκόπιμο να δεχθεί το αίτημα της Επιτροπής να εξετάσει ως μάρτυρα τον Kalbe επί των πραγματικών περιστατικών

σχετικά με τη διόρθωση της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας και την τύχη των γραπτών μετά την ολοκλήρωση του επίδικου διαγωνισμού.

31 Κατά τη συνεδρίαση της 20ής Ιουνίου 1990 το Πρωτοδικείο εξέτασε ως μάρτυρες τους Μπουράτση και Kalbe.

32 Ο Μπουράτσης δήλωσε, μεταξύ άλλων, ότι οι υποψήφιοι έπρεπε να μετρήσουν οι ίδιοι τον αριθμό των χρησιμοποιουμένων λέξεων και ότι οι διορθωτές έπρεπε, προφανώς, να προβούν σε σχετικό έλεγχο. Κατά την άποψή του, η εντολή διορθώσεως των γραπτών που περιελάμβαναν πλέον των 800 λέξεων αποτέλεσε πρωτοβουλία του προέδρου της εξεταστικής επιτροπής, που ανακοινώθηκε μεταγενέστερα στα λοιπά μέλη. Εξάλλου, δεν είναι σε θέση να βεβαιώσει τον αριθμό των υποψηφίων που έγιναν δεκτοί στις προφορικές εξετάσεις και είχαν υπερβεί το όριο των 800 λέξεων. Δήλωσε, επίσης, ότι αγνοεί τη διοικητική πρακτική σχετικά με τη διατήρηση των γραπτών μετά την ολοκλήρωση ενός διαγωνισμού. Όσον αφορά τα επίμαχα γραπτά, θυμάται ότι μετά την περάτωση του διαγωνισμού οι γραμματείς είχαν εναποθέσει τους φακέλους σε κιβώτιο της DG IX, ο ίδιος όμως αγνοεί τι απέγιναν στη συνέχεια.

33 Ο Kalbe δήλωσε, μεταξύ άλλων, ότι οι εντολές προς τους διορθωτές δόθηκαν από τον πρόεδρο της εξεταστικής επιτροπής πριν από τη διόρθωση της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας. Το ζήτημα της υπερβάσεως του αριθμού των επιτρεπομένων λέξεων ανέκυψε, για την εξεταστική επιτροπή, όταν η Union syndicale το επισήμανε με ανακοίνωση στο προσωπικό πριν από τη διενέργεια των προφορικών εξετάσεων. Κατά τον χρόνο αυτό, η εξεταστική επιτροπή ζήτησε από τη γραμματεία να προβεί σε έλεγχο. Ένας δεύτερος έλεγχος πραγματοποιήθηκε κατά τη διαδικασία λήψεως ασφαλιστικών μέτρων ενώπιον του Δικαστηρίου. Ο έλεγχος αφορούσε τα γραπτά 172 προσώπων που έγιναν δεκτά στις προφορικές εξετάσεις. Μεταξύ αυτών η γραμματεία ήλεγξε τα γραπτά επί των οποίων αναφερόταν ένας αριθμός 800 λέξεων περίπου. Για τα λοιπά προέβη σε δειγματοληπτικό έλεγχο. Από τον έλεγχο αυτό προέκυψε ότι μόνο πέντε υποψήφιοι είχαν υπερβεί το όριο των 800 λέξεων. Ο ίδιος δεν είναι σε θέση να ανακοινώσει τα ονόματα των πέντε αυτών προσώπων, επειδή ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε βάσει του κωδικού αριθμού επιτυχόντος σε αντιπαραβολή με τον αριθμό των εν λόγω πέντε προσώπων. Κανένα από τα πέντε αυτά πρόσωπα δεν περιλαμβάνεται στον πίνακα επιτυχόντων. Κατά τον μάρτυρα, οι φάκελοι που περιέχουν τα γραπτά συνήθως κρατούνται επί μακρόν. Όσον αφορά τα εν λόγω γραπτά, είχε δώσει τις αναγκαίες εντολές για να διατηρηθούν. Εγκατέλειψε, ωστόσο, το τμήμα προσλήψεων στο τέλος Ιουλίου 1989. Ερευνώντας τα αρχεία επ' ευκαιρία της έγγραφης διαδικασίας δεν βρήκε τίποτε. Από αυτό συμπεραίνει ότι τα γραπτά πρέπει να καταστράφηκαν.

34 Μετά τις καταθέσεις των μαρτύρων και αφού οι εκπρόσωποι των διαδίκων ανέπτυξαν τις παρατηρήσεις τους, ο πρόεδρος κήρυξε το πέρας της προφορικής διαδικασίας.

Τα αιτήματα των διαδίκων

35 Οι προσφεύγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει την παρούσα προσφυγή παραδεκτή και βάσιμη·

— να ακυρώσει, κατά συνέπεια, το σύνολο της διαδικασίας διορθώσεως των γραπτών του διαγωνισμού ή, τουλάχιστον, να ακυρώσει την απόφαση της επιτροπής που απέκλεισε τους προσφεύγοντες από τις προφορικές εξετάσεις του διαγωνισμού·

— να καταδικάσει την καθής στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

36 Το καθού όργανο ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

— να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων κατά νόμο.

Επί της ουσίας

37 Οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται, κατ' ουσίαν, ότι η εξεταστική επιτροπή του διαγωνισμού, αφού αποφάσισε να χορηγήσει στους υποψηφίους περιορισμένο χρόνο, τους επέβαλε ένα ανώτατο όριο λέξεων (800) και τους υποχρέωσε να τις μετρήσουν οι ίδιοι, παρεξέκλινε από τις εντολές που είχε λάβει και ζήτησε από τους διορθωτές να μη διορθώσουν τα γραπτά που περιείχαν πλέον των 1200 λέξεων. Με τον τρόπο αυτό η εξεταστική επιτροπή επέβαλε στους διορθωτές την υποχρέωση να λάβουν υπόψη τους τα γραπτά των υποψηφίων που είχαν σαφώς παραβεί τις εν λόγω εντολές, υπερβαίνοντας τον αριθμό των επιβεβλημένων λέξεων και μη καταβάλλοντας ούτε κόπο ούτε αφιερώνοντας χρόνο για να μετρήσουν τις λέξεις που είχαν χρησιμοποιήσει. Έτσι, η εξεταστική επιτροπή τροποποίησε στους σαφείς όρους που είχε επιβάλει αρχικά για τη διενέργεια των γραπτών εξετάσεων, επιτρέποντας σε ορισμένους υποψη-

φίους να τύχουν αναμφισβητήτου πλεονεκτήματος σε βάρος των λοιπών. Αυτός ο τρόπος ενέργειας συνιστά, κατά τους προσφεύγοντες, παράβαση των κριτηρίων που ίσχυαν για τη διεξαγωγή της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας, καθώς και των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως, της αντικειμενικότητας και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, και πρέπει, κατά συνέπεια, να επιφέρει την ακύρωση των προσβαλλομένων αποφάσεων.

38 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι μεταξύ των 172 υποψηφίων που πέτυχαν στη δεύτερη γραπτή δοκιμασία υπήρχαν μόνο πέντε υποψήφιοι που είχαν υπερβεί το όριο των 800 λέξεων, από τους οποίους ένας χρησιμοποίησε το πολύ 810, δύο μεταξύ 820 και 830 και δύο άλλοι μεταξύ 840 και 850 λέξεων. Κανείς από τους πέντε υποψηφίους αυτούς δεν περιελήφθη στον πίνακα επιτυχόντων. Η τροποποίηση των όρων που είχαν επιβληθεί από την εξεταστική επιτροπή ήταν δικαιολογημένη ενόψει των ειδικών συνθηκών της εξετάσεως, των ενδεχομένων σφαλμάτων κατά την καταμέτρηση, καθώς και των διαφορών ως προς τη δομή των γλωσσών που χρησιμοποιήθηκαν από τους υποψηφίους, οι οποίες έπρεπε οπωσδήποτε να ληφθούν υπόψη. Εξάλλου, το καθού όργανο υποστηρίζει ότι οι εντολές προς τους διορθωτές δεν έθιξαν τους προσφεύγοντες, επειδή ο αποκλεισμός τους κατά τη δεύτερη γραπτή δοκιμασία οφειλόταν σε απόφαση της εξεταστικής επιτροπής στηριζόμενη σε συγκριτική και αντικειμενική εκτίμηση της ποιότητας των γραπτών τους.

39 Οι προσφεύγοντες παρατηρούν ότι οι διαφορές ως προς τη δομή των γλωσσών δεν μπορούν να δικαιολογήσουν αναθεώρηση των επιλεγέντων κανόνων κατά 50 %. Εν προκειμένω, η επιτροπή έπρεπε, μετά τη διόρθωση της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας, να αποκλείσει εκ των προτέρων όλους τους υποψηφίους που δεν είχαν προβεί σε καταμέτρηση των λέξεων που είχαν χρησιμοποιηθεί και όλους εκείνους που δεν είχαν τηρήσει το επιβληθέν όριο. Τέλος, οι προσφεύγοντες θεωρούν ότι η καθής δεν προσκόμισε καμιά απόδειξη ως προς τον αριθμό των υποψηφίων που υπερέβησαν το επιβληθέν όριο και τον αριθμό των λέξεων που χρησιμοποιήθηκαν πέραν του ορίου αυτού. Η Επιτροπή δεν καθιστά έτσι δυνατό ούτε στο Πρωτοδικείο ούτε στους προσφεύγοντες να ελέγξουν αν οι προσβαλλόμενες αποφάσεις είχαν ως συνέπεια τη νόθευση της συγκριτικής εξετάσεως των προσόντων των υποψηφίων.

40 Το καθού όργανο αντιτάσσει ότι είναι δύσκολο να θεωρηθεί ότι η συγκριτική εξέταση των γραπτών ήταν εσφαλμένη απλώς και μόνο λόγω του γεγονότος ότι η εξεταστική επιτροπή έλαβε υπόψη της γραπτά πέντε άλλων υποψηφίων που είχαν ελαφρώς υπερβεί το όριο των 800 λέξεων. Δηλώνει, εξάλλου, ότι είναι πρόθυμη και σε θέση να προσκομίσει στο Πρωτοδικείο απόδειξη των ισχυρισμών της. Τέλος, η Επιτροπή επικαλείται τη νομολογία του Δικαστηρίου, κατά την οποία η εξεταστική επιτροπή διαθέτει ευρεία ευχέρεια εκτιμήσεως και η βασιμότητα της αξιολογήσεώς της δεν μπορεί να ελεγχθεί από το Πρωτοδικείο.

41 Εξάλλου, οι παρεμβαίνοντες, συντασσόμενοι προς την επιχειρηματολογία των προσφευγόντων, υπογραμμίζουν, αφενός, τη σημασία της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας και, αφετέρου, το γεγονός ότι η Επιτροπή δεν απέδειξε τους ισχυρισμούς της.

42 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι η προκήρυξη του υπό κρίση διαγωνισμού, υπό τον τίτλο VII, αναφέρεται στη φύση, τη διάρκεια και τη βαθμολόγηση των γραπτών εξετάσεων. Η δεύτερη γραπτή δοκιμασία, ειδικότερα, έπρεπε να είναι πρακτικής φύσεως, βάσει φακέλου, ώστε να καταστεί δυνατό στους διορθωτές να αξιολογήσουν τις ικανότητες λογικής αναλύσεως των υποψηφίων και την πείρα τους στον χειρισμό ενός φακέλου. Σύμφωνα με την προκήρυξη του διαγωνισμού, η εξεταστική επιτροπή ζήτησε από τους υποψηφίους, επί ποινή μη διορθώσεως των γραπτών, να συντάξουν σημείωμα πρακτικού χαρακτήρα επιβάλλοντάς τους, παράλληλα, χρονικό και ποσοτικό όριο (3 ώρες και 30 λεπτά και 800 λέξεις, αντίστοιχα).

43 Τα επιβληθέντα όρια είχαν ως σκοπό να εξασφαλίσουν στους υποψηφίους τους ίδιους όρους κατά τον χειρισμό του θέματος της γραπτής δοκιμασίας, καθώς και να καταστήσουν δυνατό στους διορθωτές να εφαρμόσουν ομοιόμορφα τα αντικειμενικά κριτήρια σε συγκρίσιμες εργασίες. Η παράβαση του ορίου των 800 λέξεων, εφόσον κριθεί ουσιώδης, συνιστά πλημμέλεια ικανή να θίξει το κύρος τόσο της επίδικης απόφασης της εξεταστικής επιτροπής σχετικά με τη διόρθωση των γραπτών όσο και της μετέπειτα διαδικασίας.

44 Ωστόσο, προκειμένου για γενικό διαγωνισμό για την κατάρτιση πίνακα προσλήψεων βάσει τίτλων και εξετάσεων, ο οποίος διενεργείται σε πολλά στάδια, η πλημμέλεια που προέκυψε σε ενδιάμεσο στάδιο δεν δικαιολογεί την ακύρωση της προσβαλλομένης αποφάσεως, παρά μόνο αν η πλημμέλεια νόθευσε το αποτέλεσμα του διαγωνισμού. Πράγματι, στην περίπτωση αυτή, ο διαγωνισμός συνιστά σύνθετη διοικητική ενέργεια υπό την έννοια ότι οι προγενέστερες πράξεις ενσωματώνονται στην τελική.

45 Εν προκειμένω οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι οι εντολές της εξεταστικής επιτροπής προς τους διορθωτές συνιστούν ουσιώδη μεταβολή των όρων διεξαγωγής της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας. Η αιτίαση αυτή, της οποίας η ακρίβεια είναι αποδεδειγμένη, κρίνεται βάσιμη. Πράγματι, υπό το πρίσμα του προαναπτυχθείσας συλλογιστικής, η μεταγενέστερη αναθεώρηση από την εξεταστική επιτροπή του αριθμού των επιτρεπομένων κατά τη δοκιμασία λέξεων κατά ποσοστό μέχρι 50 % συνιστά ουσιώδη πλημμέλεια, που δεν μπορεί να δικαιολογηθεί ούτε από τη διαφορά της δομής των χρησιμοποιουμένων γλωσσών ούτε από ενδεχόμενα σφάλματα των υποψηφίων κατά την καταμέτρηση, όπως κακώς ισχυρίζεται η διοίκηση.

46 Το επιχείρημα της καθής ότι οι εντολές προς τους διορθωτές δεν έθιξαν απευθείας τους προσφεύγοντες δεν είναι βάσιμο. Πράγματι, οι προσφεύγοντες έχουν έννομο συμφέρον να προβάλλουν αυτή την αιτίαση, που αφορά την τήρηση των ορίων που επιβλήθηκαν για την κοινή δοκιμασία, έτσι ώστε μόνο συγκρίσιμες εργασίες να αποτελούν αντικείμενο διορθώσεως.

47 Αντίθετα, ενόψει των σκέψεων που προαναφέρθηκαν (σκέψεις 43 και 44), το επιχείρημα της καθής ότι μόνο πέντε υποψήφιοι υπερέβησαν ελαφρά το όριο των 800 λέξεων και ότι η επουσιώδης αυτή πλημμέλεια δεν ήταν ικανή να νοθεύσει το τελικό αποτέλεσμα του διαγωνισμού είναι κρίσιμο και πρέπει να εξεταστεί.

48 Δεδομένου ότι οι προσφεύγοντες απέδειξαν το γεγονός ότι η εξεταστική επιτροπή επέτρεψε την υπέρβαση των επιβληθέντων ορίων στο καθού όργανο απόκειται να αποδείξει τους προαναφερθέντες ισχυρισμούς του, ακόμη δε περισσότερο αφού εν προκειμένω τα επίμαχα γραπτά βρίσκονται στην κατοχή του.

49 Η καθής, που κλήθηκε, με Διάταξη της 13ης Φεβρουαρίου 1990, να προβεί στην εν λόγω απόδειξη, προσκομίζοντας τα σχετικά έγγραφα, δήλωσε ότι δεν ήταν σε θέση να ανταποκριθεί στο σημείο αυτό της Διατάξεως. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ο εκπρόσωπος της Επιτροπής διευκρίνισε ότι του ήταν φυσικώς αδύνατο να προσκομίσει τα γραπτά, επειδή είχαν καταστραφεί μετά τη μετάθεση του Kalbe, τότε προϊσταμένου του τμήματος προσλήψεων. Υπό τις συνθήκες αυτές το Πρωτοδικείο αποφάσισε να εξετάσει μάρτυρες, όπως αναφέρθηκε διεξοδικά στο μέρος « διαδικασία » της παρούσας αποφάσεως.

50 Από τις μαρτυρικές καταθέσεις προκύπτει ότι η εξεταστική επιτροπή δεν προέβη η ίδια στον έλεγχο της υπερβάσεως των 800 λέξεων. Ο έλεγχος αυτός πραγματοποιήθηκε από τη γραμματεία του τμήματος προσλήψεων, ιδίως με την ευκαιρία της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων. Κατά την κατάθεση του Kalbe, ο έλεγχος αυτός δεν αφορούσε όλα τα γραπτά των 172 ατόμων που έγιναν δεκτά στις προφορικές εξετάσεις, αλλά περιορίστηκε μόνο στα γραπτά επί των οποίων οι υποψήφιοι είχαν αναγράψει στα σχετικά πινάκια αριθμό λέξεων πλησίον των 800, ενώ τα λοιπά γραπτά ελέγχθηκαν μόνο δειγματοληπτικά. Δεν αποκλείεται, επομένως, μεταξύ των μη ελεγχθέντων γραπτών, ορισμένα να είχαν υπερβεί το επιβληθέν όριο. Κατά συνέπεια, το αποτέλεσμα

του εν λόγω ελέγχου δεν μπορεί να θεωρηθεί αξιόπιστο. Επιπλέον, δεν υπάρχουν αποδείξεις για την ταυτότητα των πέντε υποψηφίων που, κατά τη διοίκηση, υπερέβησαν το όριο, δεν συμπεριλήφθηκαν όμως στον πίνακα επιτυχόντων. Μόνο η αναγνώριση της ταυτότητας των προσώπων αυτών θα καθιστούσε δυνατό στους προσφεύγοντες να προβούν σε ανταπόδειξη.

51 Ενόψει των στοιχείων αυτών πρέπει να γίνει δεκτό ότι το καθού όργανο δεν απέδειξε το κύριο επιχείρημά του ότι μόνο πέντε υποψήφιοι υπερέβησαν ελαφρώς το όριο των 800 λέξεων και ότι τα πέντε αυτά πρόσωπα δεν συμπεριλαμβάνονται στον πίνακα επιτυχόντων.

52 Υπό τις συνθήκες αυτές το Πρωτοδικείο δεν είναι σε θέση να ελέγξει αν τηρήθηκε η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως των υποψηφίων κατά τη διόρθωση των γραπτών της δεύτερης δοκιμασίας ούτε αν η εν λόγω πλημμέλεια ήταν ικανή να νοθεύσει το τελικό αποτέλεσμα του διαγωνισμού.

53 Κατά συνέπεια, πρέπει να γίνουν δεκτά τα αιτήματα των προσφευγόντων και να ακυρωθεί η διόρθωση της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας του διαγωνισμού COM/A/482, καθώς και οι μετέπειτα διαδικαστικές πράξεις. Η νέα διόρθωση θα πραγματοποιηθεί με συγκριτική επαναξιολόγηση των γραπτών όσων τήρησαν τα επιβληθέντα όρια. Ωστόσο, αν τα γραπτά των 172 υποψηφίων που έγιναν δεκτοί στις προφορικές εξετάσεις πρέπει να θεωρηθεί ότι χάθηκαν οριστικά ή αν το απόρρητο των εργασιών της εξεταστικής επιτροπής δεν μπορεί να εξασφαλιστεί κατά τη νέα διόρθωση, είναι προφανές ότι η διοίκηση έχει πάντοτε τη δυνατότητα να επαναλάβει τη διαδικασία του διαγωνισμού από το στάδιο της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας.

Επί των δικαστικών εξόδων

54 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας του Δικαστηρίου, που εφαρμόζεται κατ' αναλογία στο Πρωτοδικείο, δυνάμει του άρθρου 11, τρίτο εδάφιο, της ανωτέρω αποφάσεως του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1988, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα. Επειδή η Επιτροπή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των παρεμβαινόντων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την απόφαση της εξεταστικής επιτροπής του διαγωνισμού COM/A/482 σχετικά με τη διόρθωση της δεύτερης γραπτής δοκιμασίας, καθώς και τις μετέπειτα πράξεις της διαδικασίας του διαγωνισμού.

2) Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων και των εξόδων εκείνων των παρεμβαινόντων.

Saggio Γεραρής Vesterdorf

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 12 Ιουλίου 1990.

Ο γραμματέας

H. Jung

Ο πρόεδρος του τρίτου τμήματος

A. Saggio